

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VIIe KAMER

A R R E S T

**nr. 212.217 van 24 maart 2011
in de zaak A. 188.187/VII-37.193.**

In zake : 1. Omer MATTHEEUWS
 2. Nele DERUYTER
 3. Sabine VERGAUWE
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Frédéric Coryn
 kantoor houdend te 9000 Gent
 Casinoplein 19
 bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

 het VLAAMSE GEWEST, vertegenwoordigd door de
 Vlaamse regering
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Dirk Abbeloos
 kantoor houdend te 9200 Dendermonde
 Noordlaan 82-84
 bij wie woonplaats wordt gekozen

Tussenkomende partij :
 de BVBA MASI
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Koen Van Wynaes
 kantoor houdend te 3000 Leuven
 Diestsevest 113
 bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 15 mei 2008, strekt tot de
nietigverklaring van het besluit van de Vlaamse minister van Openbare Werken,
Energie, Leefmilieu en Natuur van 12 maart 2008 waarbij de beroepen ingesteld
tegen de beslissing van de deputatie van de provincie Oost-Vlaanderen van
6 september 2007, houdende het verlenen van de milieuvergunning aan de

BVBA Masi om een veeteeltinrichting, gelegen aan de Kruiskenstraat 27 te Sint-Laureins, te veranderen door uitbreiding met een mestverwerkingsinstallatie, ongegrond worden verklaard en de beroepen beslissing wordt bevestigd.

II. Verloop van de rechtspleging

2. Bij arrest nr. 188.107 van 20 november 2008 is de vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van het bestreden besluit verworpen.

De verzoekende partijen hebben een verzoekschrift tot voortzetting van de rechtspleging ingediend.

De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de verzoekende partijen hebben een memorie van wederantwoord ingediend.

De tussenkommende partij heeft een verzoekschrift tot tussenkomst ingediend. De tussenkomst is toegestaan bij beschikking van 3 februari 2009. De tussenkommende partij heeft een memorie ingediend.

Eerste auditeur Peter Provoost heeft een verslag opgesteld.

De verzoekende partijen hebben een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend. De tussenkommende partij heeft een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 24 februari 2011.

Kamervoorzitter Luc Hellin heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Dominique Matthys, die loco advocaat Frédéric Coryn verschijnt voor de verzoekende partijen, advocaat Dirk Abbeloos, die verschijnt

voor de verwerende partij, en advocaat Koen Van Wynsberge, die verschijnt voor de tussenkomende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur Peter Provoost heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. De betwisting betreft de exploitatie van een mestverwerkingsinstallatie, gelegen aan de Kruiskenstraat te Sint-Laureins.

3.2. De installatie zou door de tussenkomende partij worden gebouwd aansluitend bij een bestaande varkenshouderij met 2.400 varkens, die in agrarisch gebied ligt. De drie verzoekende partijen wonen in hetzelfde agrarisch gebied. De eerste verzoeker was tot 2001 de exploitant van de inrichting waarvoor de uitbreiding met een mestverwerkingsinstallatie werd vergund.

3.3. Volgens de verzoekende partijen zijn de eerste verzoeker en de tweede verzoekster "aanpalenden" en woont de derde verzoekster op ongeveer 350 meter van de inrichting.

3.4. Op 20 maart 2007 dient de tussenkomende partij een milieuvergunningsaanvraag in. Naar aanleiding van het openbaar onderzoek worden vier bezwaarschriften ingediend. Het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Sint-Laureins adviseert gunstig voor zover enkel mest van het eigen bedrijf zou worden verwerkt.

3.5. Op 6 september 2007 verleent de deputatie van de provincie Oost-Vlaanderen de gevraagde milieuvergunning.

3.6. Op 26 september 2007 verleent het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Sint-Laureins een stedenbouwkundige vergunning, waarbij als voorwaarde wordt gesteld dat enkel mest mag worden verwerkt van bedrijven die worden geëxploiteerd door de tussenkomende partij. De tussenkomende partij tekent administratief beroep aan tegen die voorwaarde.

3.7. Er worden verscheidene administratieve beroepen ingediend tegen de verleende milieuvergunning, onder meer door de derde verzoekster.

Volgende adviezen worden verleend :

- de Vlaamse Landmaatschappij adviseert voorwaardelijk gunstig;
- de afdeling Milieuvergunningen adviseert gunstig;
- de afdeling Stedenbouwkundig Beleid adviseert voorwaardelijk gunstig;
- de Gewestelijke Milieuvergunningscommissie ten slotte adviseert gunstig.

3.8. Op 13 december 2007 verleent de deputatie van de provincie Oost-Vlaanderen een stedenbouwkundige vergunning zonder de gewraakte voorwaarde.

De verzoekende partijen hebben de schorsing van de tenuitvoerlegging en de nietigverklaring van deze vergunning gevorderd voor de Raad van State, gekend onder zaak A. 188.724/X-13.820. De vordering tot schorsing is verworpen bij arrest nr. 187.789 van 6 november 2008 en het annulatieberoep is verworpen bij arrest nr. 211.722 van 2 maart 2011.

3.9. Op 12 maart 2008 wordt het bestreden besluit genomen : de beroepen worden verworpen, de vergunning blijft verleend.

IV. Regelmatigheid van de rechtspleging

Uiteenzetting van de exceptie

4. De verwerende partij werpt op dat haar met een ter post aangetekend schrijven van 16 mei 2008 van de hoofdgriffier van de Raad van State een afschrift van het verzoekschrift houdende de vordering tot schorsing en het beroep tot nietigverklaring is genotificeerd. Zij stelt vast dat dit afschrift niet werd ondertekend, noch enige vermelding bevat dat het om een eensluidend verklaard afschrift gaat, en dat om die reden het beroep niet ontvankelijk zou zijn.

5. De verzoekende partijen repliceren dat de griffie van de Raad van State hen niet heeft geschreven dat onvoldoende eensluidende afschriften werden bijgevoegd en dat, volgens hen, alle afschriften bijgevoegd en ondertekend waren.

Beoordeling

6. Uit het dossier blijkt dat het origineel van het verzoekschrift ondertekend is en dat de griffie van de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State de verzoekende partijen niet verzocht heeft hun verzoekschrift te regulariseren. Hieruit blijkt afdoende dat het verzoekschrift conform de bepalingen van het besluit van de Regent van 23 augustus 1948 tot regeling van de rechtspleging voor de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State is ingediend.

De exceptie wordt afgewezen.

V. Onderzoek van de middelen

A. Eerste middel

Standpunt van de partijen

7. De verzoekende partijen roepen in een eerste middel de schending in van artikel 4 van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening (hierna : D.R.O.), van de artikelen 11.4.1 en 19 van het koninklijk besluit van 28 december 1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en gewestplannen (hierna : inrichtingsbesluit), van de omzendbrief RO/2006/01 van 19 mei 2006 betreffende het afwegingskader en de randvoorwaarden voor de inplanting van installaties voor mestbehandeling en vergisting, van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen (hierna : motiveringswet) en van "de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, meer specifiek de schending van het motiverings-, het materiële zorgvuldigheids- en het vertrouwensbeginsel, juncto het ontbreken van de rechtens vereiste feitelijke grondslag".

De verzoekende partijen betwisten niet dat de exploitatie in overeenstemming is met de agrarische bestemming van het gebied, maar stellen dat de verwerende partij niet heeft nagegaan of de aantasting van het open landschap niet de goede plaatselijke ordening zou schenden. Zij menen dat de verleende vergunning onverenigbaar is met de goede plaatselijke ordening en een aantasting van het open landschap betekent. Dat de kwestieuze mestverwerkingsinstallatie volgens het bestreden besluit zo ver mogelijk van de omliggende woningen gesitueerd zal zijn, is volgens hen geen verantwoording om de open ruimte aan te tasten.

8. De verwerende partij antwoordt dat de verzoekende partijen in agrarisch gebied wonen, dat de motiveringswet niet van toepassing is op het

bestreden besluit omdat er een strengere regeling geldt, met name "de artikels 50, 3° en 52, 3° Vlarem II" en dat in de administratieve beroepen geen argumenten van ruimtelijke ordening zijn ingeroepen. Zij zet uiteen dat het bestreden besluit onderzocht en gemotiveerd heeft dat de exploitatie in overeenstemming is met de bestemming en de goede plaatselijke ordening. Voorts wordt de door de verzoekende partijen aangevoerde argumentatie inzake de aantasting van het open landschap niet verder toegelicht zodat zulks als een actio popularis moet worden geïnterpreteerd ofwel hiervoor de exceptie obscuri libelli geldt. Zij stelt ook dat de geplande exploitatie is gelegen in het bij uitstek meest geschikte bestemmingsgebied, dat de vergunningverlenende overheid over een ruime appreciatiebevoegdheid beschikt en dat de verzoekende partijen niet aannemelijk maken dat de verwerende partij in verband met de beoordeling van de goede ruimtelijke ordening tot een conclusie is gekomen die de grenzen van de redelijkheid te buiten gaat. Zij stelt ten slotte dat door de mestverwerkingsinstallatie achter alle bestaande bebouwing in te planten een ruimtelijk geheel gevormd wordt met de bestaande varkensstallen en dat de installatie zo ver mogelijk van de omliggende woningen wordt ingeplant zodat de hinder voor de omwonenden maximaal wordt vermeden, minstens dat ze tot een aanvaardbaar niveau kan worden beperkt.

9. De tussenkomenende partij stelt dat het bestuur bij de beoordeling van de goede plaatselijke ordening over een ruime appreciatiebevoegdheid beschikt en citeert uit het bestreden besluit om aan te tonen dat er een afweging is gemaakt omtrent de verenigbaarheid van de aanvraag met de goede ruimtelijke ordening. Zij is van mening dat in de toelichting bij het middel niet wordt gesteld dat deze beoordeling feitelijk onjuist of kennelijk onredelijk zou zijn zodat een schending van artikel 19 van het inrichtingsbesluit volgens haar niet is aangetoond.

Beoordeling

10. De inrichting wordt gevestigd in agrarisch gebied, dat niet is aangewezen als zijnde landschappelijk waardevol. De verzoekende partijen verduidelijken niet waarom er volgens hen desondanks toch een "esthetisch criterium" moet worden gehanteerd en lijken uit te gaan van de stelling dat een open ruimte nooit mag worden aangetast. Zij tonen niet aan waarom de open ruimte een bijzondere bescherming verdient, noch waarom de exploitatie van de vergunde inrichting esthetisch onaanvaardbaar zou zijn uit het oogpunt van de goede plaatselijke ordening.

11. Het bestreden besluit bevat, in tegenstelling tot wat de verzoekende partijen voorstaan, een motivering met betrekking tot esthetiek en bescherming van open ruimte. Zo wordt, onder meer, het volgende overwogen :

"(...) dat de aanvraag tot stedenbouwkundige vergunning momenteel bij de deputatie voorligt in hoger beroep; dat de beoordeling van dit beroep uitsluitend moet brengen over de ruimtelijke inpasbaarheid van de vestiging; dat mogelijks vanuit de stedenbouwkundige vergunning nog inplantings- of inkledingsvoorwaarden volgen;

(...)

(...) dat de betonnen bekkens een hoogte zullen hebben van 5,4 meter; dat deze ongeveer twee meter in de grond zullen zitten; dat de bekkens derhalve ongeveer 3,4 meter boven het maaiveld zullen uitsteken; dat er een groenscherm zal worden aangelegd rondom de installatie; dat dit tevens werd opgelegd als bijzondere voorwaarde in de bestreden beslissing; dat zodoende, mede gelet op de inplanting van de installatie vlak achter de bestaande varkensstallen, de nieuwe installatie geen visuele hinder met zich zal meebrengen;

(...)

(...) dat het aangewezen is dat er voldoende aandacht wordt besteed aan de landschappelijke inpasbaarheid; dat uit de stedenbouwkundige vergunning afgeleverd door het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Sint-Laureins blijkt dat de lagune zal worden omrand door een berm van vier meter hoog, waarvan de wanden zullen worden beplant met streekeigen bomen en struiken;

dat de mestverwerkingsinstallatie wordt voorzien achter alle bestaande bebouwing, zo ver mogelijk van de naburige woningen; dat zodoende de verwerking één ruimtelijk geheel zal vormen met de bestaande varkensstallen; dat zodoende wel een deel van de open ruimte achter het bedrijf ingepalmd wordt, maar dat dit te verantwoorden is doordat de mestverwerkingsinstallatie

op die manier zo ver mogelijk van de omliggende woningen zal gesitueerd zijn; (...)"

Uit de motieven van het bestreden besluit blijkt dat de verwerende partij de ruimtelijke inpasbaarheid van de kwestieuze installatie heeft betrokken bij de beoordeling. In zoverre de concrete uitvoering van de gebouwen en installatie niet dwingend wordt bepaald door de aard van de exploitatie, is zulks een zaak van de stedenbouwkundige vergunning. De stelling van de verzoekende partijen dat het beperken van geur- en geluidshinder voor de buurtbewoners geen verantwoording kan zijn om de open ruimte aan te tasten, wordt door de verzoekende partijen niet nader toegelicht en blijft onduidelijk.

Het eerste middel is niet gegrond.

B. Tweede middel

Standpunt van de partijen

12. De verzoekende partijen roepen in een tweede middel de schending in van de artikelen 30, § 1, 4°, en 52, 3°, van het besluit van de Vlaamse regering van 6 februari 1991 houdende vaststelling van het Vlaams reglement betreffende de milieuvergunning (hierna : Vlarem I), van de artikelen 2 en 3 van de motiveringswet en van het motiveringsbeginsel. Zij voeren ook machtsoverschrijding aan. Zij verwijzen naar bezwaren inzake verkeershinder die zij reeds in de administratieve beroepen hebben aangevoerd, met name dat er geen vlotte verbinding naar de N49 (expresweg Antwerpen-Knokke) is waardoor alle transport door de dorpskernen van Eeklo of Kaprijke zou moeten rijden en dat de Kruiskenstraat niet uitgerust is met een fietspad terwijl hier volgens de verzoekende partijen vaak te snel wordt gereden en dit een gevaar vormt voor de scholieren van "het EPI en van de basisscholen". Volgens hen antwoordt het bestreden besluit onvoldoende op deze bezwaren en is de overweging feitelijk onjuist waar wordt verwezen naar de aansluiting van de N434 op de N49, aangezien deze ondertussen definitief afgesloten zou zijn. Zij besluiten dat door de

afsluiting van de rechtstreekse aansluiting te Sint-Laureins op de N49, het transport via meerdere dorpskernen zal dienen te geschieden en derhalve de hinder manifest zal zijn.

13. De verwerende partij antwoordt dat het middel onontvankelijk is omdat de verzoekende partijen niet in een dorpskern wonen en zij dus geen persoonlijk belang hebben bij het middel. Zij stelt dat de verzoekende partijen niet aantonen dat de N434 niet langer aansluit op de N49. Zelfs indien de aansluiting van de N434 op de N49 definitief afgesloten is, zou, volgens de verwerende partij, de aanwezigheid van 3 N-wegen (N455, N434 en N49) binnen een straal van 2,5 km van de geplande inrichting, voldoende zijn om de gevraagde vrachten per dag bijkomende transporten op te vangen. Zij stelt voorts dat de aansluiting van de N455 met de N49 niet afgesloten is, maar omgevormd is tot een volwaardig ongelijkgronds aansluitingscomplex. Volgens haar motiveert het bestreden besluit afdoende dat er, in overeenstemming met de reeds genoemde omzendbrief RO/2006/01, een goede ontsluiting is van de exploitatie en tonen de verzoekende partijen niet aan dat het transport via meerdere dorpskernen zal moeten gebeuren of dat zij nadeel zouden ondervinden ten gevolge van dit transport.

14. De tussenkomende partij werpt ook op dat het middel onontvankelijk is omdat de verzoekende partijen niet in een dorpskern wonen en zij dus geen persoonlijk belang hebben bij het middel. Zij verwijst naar de overwegingen in het bestreden besluit omtrent de mobiliteit. Zij stelt dat de omstandigheid dat één van de bestaande kruispunten ter hoogte van de N49 zou wegvallen, niet relevant is voor de beoordeling van de mobiliteitsaspecten die met de exploitatie van de installatie gepaard gaan. Volgens haar is het essentieel dat, met betrekking tot de mobiliteit in de Kruiskenstraat, het bestreden besluit motiveert dat twee bijkomende transporten per dag langsheen een weg met twee rijvakken, geen onaanvaardbare verkeershinder vormt die een weigering van de vergunning zou rechtvaardigen of die zou nopen tot het opleggen van bijkomende voorwaarden. De verzoekende partijen tonen volgens de tussenkomende partij niet

aan dat die motieven niet zouden stroken met de werkelijkheid. Ten slotte stelt zij dat er geen causaal verband is tussen de werken aan de N49 en de aanvraag.

Beoordeling

15. Met de tussenkomende partij kan worden gesteld dat het er in de eerste plaats om gaat dat het bestreden besluit overweegt dat de vergunning voor slechts twee bijkomende transporten per dag zal zorgen en dat de inrichting aan een weg met twee rijstroken is gevestigd, waarlangs ook de verzoekende partijen wonen.

Dat een van de twee nabije kruispunten met de N49 is afgeschaft en vervangen door een brug, neemt niet weg dat de N49 nog steeds toegankelijk is langs het andere kruispunt. Het bestreden besluit verwijst voorts naar de vaststelling van een vertegenwoordiger van de afdeling Milieuvergunningen bij een plaatsbezoek dat de kwestieuze inrichting vlot bereikbaar is via de N455, de N44 (expresweg Aalter-Maldegem) en de N49, langs wegen met twee rijvakken, zonder specifieke woonkernen te moeten passeren.

Het tweede middel is ongegrond.

C. Derde middel

Standpunt van de partijen

16. In een derde middel roepen de verzoekende partijen de schending in van de artikelen 9, 18 en 23, § 2, van het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning (hierna : milieuvergunningsdecreet), van artikel 30, § 1, 6°, c, van Vlarem I en van het rechtszekerheidsbeginsel. Zij verwijzen naar de volgende voorwaarde die door het bestreden besluit wordt bevestigd :

"Binnen een termijn van 3 maanden na de ingebruikname van de mestverwerkingsinstallatie dient een akoestische controlemeting te gebeuren

bij de meest dichtbijgelegen woning wanneer de centrifuge en surpressor gelijktijdig 'in werking' zijn. Deze meting dient te gebeuren door een erkend geluidsdeskundige. De resultaten van dit onderzoek dienen ter kennisgeving en ter goedkeuring overgemaakt aan de afdeling milieu-inspectie van het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie. Indien blijkt dat niet kan voldaan worden aan de geluidsnormen dienen de nodige saneringsmaatregelen te worden getroffen".

Zij stellen hiermee dat aan de vergunning een exploitatievoorwaarde wordt opgelegd, die in werkelijkheid een voorwaarde betreft die hetzij de uitvoerbaarheid van de vergunning beperkt, hetzij de verplichting oplegt om aan de overheid inlichtingen te verschaffen omtrent nog ongekende, maar voor het verlenen van de vergunning, relevante gegevens. Volgens hen mag, buiten het geval van een vergunning op proef, een vergunning niet dusdanig worden opgesteld dat de overheid of de exploitant nog een beoordelingsmarge behoudt met betrekking tot het al dan niet verworven zijn van de vergunning of met betrekking tot de naleving van de voorwaarden. Zij stellen dat deze exploitatievoorwaarde niet door een werkbare straf wordt beteugeld terwijl exploitatievoorwaarden volgens hen slechts mogen worden opgelegd voor zover de bepalingen inzake toezicht, de dwangmaatregelen en de strafbepalingen van het milieuvergunningsdecreet daarop kunnen worden toegepast. Zij voeren voorts aan dat het onduidelijk is welke norm intussen geldt, dat niet bepaald is wat nadien zal gebeuren volgens de resultaten van dit verslag, noch wat er met de vergunning geschiedt indien er geen meting wordt uitgevoerd.

Zij besluiten dat, indien de overheid omtrent de gevolgen van een bepaald deel van de exploitatie van de mestverwerkingsinstallatie op het leefmilieu nog onzeker was bij gebrek aan voldoende gegevens en die gegevens enkel door het in werking stellen van de inrichting konden worden bekomen, zij voor die inrichting een proefvergunning moest verlenen met toepassing van artikel 18 van het milieuvergunningsdecreet.

17. De verwerende partij antwoordt dat dit middel onontvankelijk is omdat het niet griefhoudend is, aangezien het opleggen van een akoestische

controlemeting op kosten van de exploitant de verzoekende partijen enkel tot voordeel zou strekken en zij geen rechtens vereist belang hebben bij dit derde middel. Zij citeert uit het bestreden besluit en stelt dat de omstandigheden uit de door de verzoekende partijen aangehaalde rechtspraak niet vergelijkbaar zijn met de omstandigheden in huidig beroep. Zij stelt dat de betrokken exploitatie onderworpen is aan de algemene milieuvoorwaarden bepaald in bijlage 2 bij het besluit van de Vlaamse regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne (hierna : Vlarem II) en dat door het opleggen van het akoestisch onderzoek de toezichthoudende overheid onmiddellijk na de inwerkingtreding van de betrokken installatie beschikt over de nodige gegevens om te kunnen ingrijpen bij overschrijding van de genoemde normen. Volgens de verwerende partij is deze voorwaarde ingegeven door de bekommernis om onmiddellijk na de ingebruikname van de mestverwerkingsinstallatie een gebeurlijke hinder voor de omwonenden maximaal uit te sluiten, minstens tot een minimum te beperken, waarbij rekening wordt gehouden met de concrete feitelijke omstandigheden. Zij stelt dat op het ogenblik van het bestreden besluit nog niet geweten kan zijn welke concrete hinder de exploitatie ervan opzichts de mens en het leefmilieu zal veroorzaken.

18. De tussenkomenende partij stelt dat de verzoekende partijen niet aangeven op welke wijze de artikelen 9 en 23, § 2, van het milieuvergunningsdecreet en het rechtszekerheidsbeginsel zouden zijn geschonden. Met betrekking tot de aangevoerde schending van artikel 30, § 1, 6°, c, van Vlarem I, stelt zij dat de beroepen beslissing alle vergunningsvoorwaarden vermeldt en dat het bestreden besluit deze voorwaarden bevestigt zodat er volgens haar geen onduidelijkheid te dezen is. Met betrekking tot het aangevoerde argument dat omwille van de onduidelijke hinderimpact van de exploitatie enkel een vergunning op proef had mogen worden verleend, stelt de tussenkomenende partij dat het bestreden besluit overweegt dat door de aanvrager van de vergunning een aantal maatregelen worden getroffen om de geluidshinder te beperken. Zij argumenteert voorts dat de beroepen beslissing stelt dat de door de bezwaarindieners aangehaalde gegevens omtrent de geluidsemisatie onduidelijk

zijn en dat de installatie over een prototypekeuring beschikt. De akoestische meting geldt volgens haar niet als een onderzoeksmiddel omdat er onduidelijkheid zou zijn, maar als een bijkomende verplichte controlemaatregel. Zij stelt dat deze voorwaarde duidelijk is en een resultaatsverbintenis uitmaakt, dat de algemene geluidsnormen vermeld in Vlarem II van toepassing zijn en dat, in geval van overschrijding van de normen, zal worden opgetreden conform de handhavingsbepalingen in het milieuvergunningsdecreet. Ten slotte voert zij aan dat artikel 18 van het milieuvergunningsdecreet voor de vergunningverlenende overheid geen verplichting oplegt om een vergunning op proef te verlenen en dat de verzoekende partijen niet aantonen dat de overheid kennelijk onredelijk zou hebben gehandeld, of haar beslissing zou hebben gestoeld op feitelijk onjuiste gegevens.

Beoordeling

19. Het opgelegde akoestisch onderzoek heeft betrekking op gebeurlijke geluidshinder bij de gelijktijdige werking van de centrifuge en de surpressor. Er is geen onduidelijkheid over de normen die moeten worden gerespecteerd : dit zijn de voorwaarden van afdeling 4.5.3 van Vlarem II. De centrifuge wordt opgesteld in een loods, en de surpressor zal worden voorzien van een geluiddempende omkasting. Indien uit het akoestisch onderzoek een overschrijding van de normen zou blijken, zal een sanering niet onmogelijk, of erg complex of duur zijn. De verzoekende partijen tonen noch de redelijke waarschijnlijkheid op onaanvaardbare geluidshinder aan, noch de onwaarschijnlijkheid dat bijkomende hinderbeperkende maatregelen daaraan kunnen verhelpen. Er is dus niet aangetoond dat er aanleiding was om slechts een vergunning te verlenen voor een termijn op proef. Voorts moeten zowel de bijzondere voorwaarden - het akoestisch onderzoek - als de algemene voorwaarden - de geluidsnormen van Vlarem II - door de exploitant worden gerespecteerd en vallen zij onder de geldende regelingen inzake toezicht en sanctionering.

Het derde middel is ongegrond.

D. Vierde middel

Standpunt van de partijen

20. In hun vierde middel voeren de verzoekende partijen de schending aan van artikel 23, derde lid, 4°, van de Grondwet en van de artikelen 2 en 3 van de motiveringswet. Zij argumenteren dat het recht op de bescherming van een gezond leefmilieu de rang van grondrecht heeft verkregen en dat dit recht derhalve in rekening moet worden gebracht door alle overheden bij het nemen van beslissingen die gevolgen hebben voor het leefmilieu, in het bijzonder bij het verlenen van een milieuvergunning. Zij stellen dat hun leefkwaliteit tengevolge van de exploitatie van het mestverwerkingsbedrijf ernstig verstoord zal worden, met name door geur- en lawaaihinder, aangezien hun woningen zich op enkele tientallen meters van de mestverwerkingsinstallatie bevinden. Volgens hen is het een verplichting van de exploitant van een inrichting en van de overheid om er op toe te zien dat door de uitbating van de mestverwerkingsinstallatie het leefmilieu, de gezondheid van de verzoekende partijen en hun gezin, alsook het genot van hun eigendom niet aangetast worden. Zij menen dat het bestreden besluit deze gebeurlijke aantastingen bij de beoordeling van de milieuvergunningsvoorwaarden niet in aanmerking heeft genomen.

21. De verwerende partij antwoordt dat aantasting van het leefmilieu, de gezondheid en het woongenot niet concreet worden aangetoond. Zij citeert uit het bestreden besluit en stelt dat de inrichting gelegen is in agrarisch gebied, en dat van de verzoekende partijen die in hetzelfde agrarisch gebied wonen een grotere tolerantie mag worden verwacht van hinder die wordt veroorzaakt door agrarische activiteiten.

22. De tussenkommende partij werpt op dat het middel onontvankelijk is omdat de verzoekende partijen zich beroepen op een subjectief recht en de Raad van State niet bevoegd is kennis te nemen van geschillen inzake subjectieve rechten. Zij stelt voorts dat het artikel 23, derde lid, 4°, van de Grondwet geen

rechtstreekse werking heeft en geen absoluut grondrecht toekent. De verzoekende partijen tonen volgens haar niet aan dat het milieuvergunningsdecreet en zijn uitvoeringsbesluiten onvoldoende het grondwettelijk recht op een gezond leefmilieu waarborgen, noch tonen zij aan dat het bestreden besluit niet voldoet aan de door het decreet en de uitvoeringsbesluiten verzekerde bescherming.

Beoordeling

23. De verzoekende partijen leveren geen concreet bewijs dat het bestreden besluit ten onrechte zou hebben geoordeeld dat de hinder binnen aanvaardbare perken kan blijven. Het middel blijft beperkt tot het louter poneren van een algemene stelling.

Het vierde middel is niet ontvankelijk.

E. Vijfde middel

Standpunt van de partijen

24. De verzoekende partijen voeren in een vijfde middel de schending aan van artikel 8, §§ 1 en 2, van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid en van het zorgvuldigheidsbeginsel. Zij stellen dat het niet volstaat dat het bestreden besluit verwijst naar de watertoets uit de beroepen beslissing omdat het devolutieve karakter van een administratief beroep voor de beroepsoverheid de plicht inhoudt om de aanvraag in zijn geheel opnieuw te onderzoeken en als gevolg heeft dat de beslissing in beroep in de plaats komt van de in eerste aanleg genomen beslissing. Zij stellen voorts dat er geen a priori beoordeling, met name het onderzoek of het project een schadelijk effect doet ontstaan, is gebeurd. Uit het bestreden besluit blijkt volgens hen ook niet dat de vergunningverlenende overheid de watertoets conform het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid heeft uitgevoerd. De Kruiskenstraat heeft volgens de verzoekende partijen in het verleden reeds herhaaldelijk te kampen

gehad met wateroverlast. Zij besluiten dat de beroepen beslissing niet heeft nagegaan wat de mogelijke effecten op het milieu zijn en dat de omstandigheid dat de beroepen beslissing stelt dat het perceel van de geplande inrichting niet zou gelegen zijn in een risicozone, hieraan geen afbreuk doet.

25. De verwerende partij antwoordt dat het bestreden besluit wel heeft nagegaan of schadelijke effecten zouden ontstaan op het vlak van de waterhuishouding en dat een watertoets is uitgevoerd. Zij citeert hiertoe de volgende overweging :

"Overwegende dat volgens het besluit van de Vlaamse Regering van 20 juli 2006 tot vaststelling van nadere regels voor de toepassing van de watertoets, de inrichting is gelegen in het Bekken Brugse Polders; dat de inrichting is gelegen in een niet-overstromingsgevoelig gebied;

Overwegende dat in de bestreden beslissing een waterparagraaf staat waarin voldoende is gemotiveerd dat de vergunningsplichtige activiteit geen schadelijke effecten veroorzaakt op het watersysteem en er bijgevolg voldaan wordt aan artikel 8 van het decreet betreffende het integraal waterbeleid, meer bepaald de watertoets".

Zij stelt dat het mogelijk is om te verwijzen naar andere documenten om te komen tot een afdoende motivering van het bestreden besluit en tot het naleven van de zorgvuldigheidsplicht. Zij wijst er op dat de verzoekende partijen op de hoogte waren van de beroepen beslissing en dat het bestreden besluit de beroepen beslissing integraal heeft bevestigd en bijgevolg de inhoud van de beroepen beslissing herneemt. Voorts stelt zij dat het aangehaalde overstromingsprobleem nooit aan haar of aan de bevoegde diensten van de gemeente is gemeld en dat de verzoekende partijen hiervan evenmin gewag hebben gemaakt in hun beroepschrift tegen de beroepen beslissing, zodat met een gebeurlijk overstromingsprobleem volgens haar geen rekening kan worden gehouden.

26. De tussenkomen partij citeert uit de motieven van het bestreden besluit, uit de beroepen beslissing en uit de stedenbouwkundige vergunning en leidt daaruit af dat een beoordeling van de aanvraag aan de hand van

de watertoets is gebeurd en dat voldaan is aan de gewestelijke stedenbouwkundige verordening inzake hemelwater. De verzoekende partijen tonen volgens haar niet aan dat er sprake zou zijn van een motiveringsgebrek of dat deze motivering onjuist of onvoldoende zou zijn. Voor het overige is volgens haar geen verdere motivering vereist. Zij stelt voorts dat de omstandigheid dat zich in het verleden reeds verder afgelegen in de Kruiskenstraat overstromingsproblemen zouden hebben voorgedaan niet tot gevolg kan hebben dat de bestreden vergunning moet worden geweigerd of aan bijkomende voorwaarden moet worden onderworpen. Volgens haar vereist de watertoets enkel dat schadelijke effecten worden geremedieerd die voortvloeien uit de bestreden beslissing, en niet uit een reeds bestaande toestand.

Beoordeling

27. Het devolutief karakter van het administratief beroep houdt niet in dat de overheid bij het beoordelen van een beroep niet tot eenzelfde beoordeling mag komen als de overheid in eerste aanleg. De overheid in graad van beroep mag in dat geval ook de formele motivering van die beoordeling overnemen. Dat de beslissing in beroep in de plaats komt van de beslissing in eerste aanleg, neemt niet weg dat de bepalingen die in graad van beroep worden bevestigd, blijven bestaan.

Het bestreden besluit heeft zich aangesloten bij de watertoets uitgevoerd door de beroepen beslissing en stelt dat de inrichting is gelegen in een niet-overstromingsgevoelig gebied. De verzoekende partijen hebben ook in hun administratief beroep geen argumenten aangevoerd die op deze problematiek betrekking hadden.

Een gebeurlijke verontreiniging van bodem en grondwater wordt, volgens het bestreden besluit, in navolging van de beroepen beslissing voorkomen door naleving van de milieuvergunningsvoorwaarden, doordat de risico's voor de externe veiligheid, de hinder, de effecten op het leefmilieu, op de

wateren, op de natuur en op de mens buiten de inrichting kunnen worden beperkt tot een aanvaardbaar niveau.

Het vijfde middel is ongegrond.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt het beroep.

2. De verzoekende partijen worden verwezen in de kosten van de vordering tot schorsing en van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 1.050 euro, elk voor een derde.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van vierentwintig maart tweeduizend en elf, door de Raad van State, VIIe kamer, samengesteld uit:

Luc Hellin,	kamervoorzitter,
Eric Brewaeys,	staatsraad,
Peter Sourbron,	staatsraad,
bijgestaan door	
Elisabeth Impens,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Elisabeth Impens

Luc Hellin